

OBČASNÍK

4/2023

S přicházejícími vánočními svátky vychází poslední číslo Občasníku roku 2023. Přejeme Vám klidné Vánoce naplněné pokojem a radostí s příjemným setkáváním se svými nejbližšími. Ať Vám rok 2024 přinese zdraví, radost, štěstí a životní optimismus.

Uplynulo 555 let od bitvy u Zvole

V sále komunitního centra ve Zvoli proběhla 1. října 2023 přednáška pro veřejnost k připomenutí 555. výročí významné události, která se uskutečnila v katastru obce Zvole. Na setkání s občany byli

přítomní představitelé Olomouckého kraje, obce Zvole a Rájce. Přednášku zpracoval z dostupných materiálů, především z kroniky obce Zvole od Jakuba Lolka, a na základě znalosti místa PhDr. Ctirad Lolek. Prezentace byla ilustrovaná Pavlem Zlínským. V průběhu dne byla ve Zvoli na obecním úřadě otevřena muzejní expozice. K připomenutí této bitvy byl na podzim minulého roku ve spolupráci obce Zvole a Rájec umístěn u obslužné komunikace vitošovský kámen s pamětní deskou. Další památkou je smírčí kříž, který kdysi stával na hrobě padlých českých vojáků poblíž Rájce. Nyní je umístěn na rájecké návsi.

Bitva u Zvole se odehrála mezi obcemi Rájec a Zvole 1. října 1468. Byla největším válečným konfliktem, který na území dnešního Zábřehu a okolí proběhl. V rámci česko-uherské války nebyla nejdůležitější bitvou, ale přispěla ke změnám v zemích Koruny České. Utkalo se zde 5 500 bojovníků českého vojska a 8 000 bojovníků uherského vojska. V březnu 1468 uherský král Matyáš Korvín vpadl na Moravu a postupně dobýval pozice Jiřího z Poděbrad. Jeho vojska oblehla posádku Vaňka Šatného, kterému hrozilo po dvou měsících vyhladovění. Jiří z Poděbrad se rozhodl poslat pomoc. Záchránná výprava čítala přes 180 vozů se zásobami a 500 mužů ve zbrani. Pod vedením Zdeňka Kostky z Postupic se přesouvala od Litomyšle do povodí Moravské Sázavy k Zábřehu, kde ji měla posílit posádka Poděbradových věrných majitelů panství Jiřího Tunkla ze Zábřehu a Jana Tunkla z Brnička. Výprava se vydala na cestu. V Rájci vše proběhlo hladce, posádka tvrze se vůbec nepokusila zasáhnout. Před Zvolí konvoj stoupal úvozem na svah kopce Hlína, tam ale přední voj narazil na zátaras, který byl bráněn početnou posádkou a nedal se objet. Zdeňk Kostka se utábořil na poli mezi Rájcem a Zvolí, kde vybudoval vozovou hradbu. Lehká uherská jízda s 3 000 vojáky, která dorazila od Olomouce ke Zvoli, se několikrát marně pokusila tábor dobýt. Ke zvratu došlo až 1. října 1468, kdy byl deštivý podzim a pole

rozbahněná. I proto velitelé vojska rozhodli vozové hradby a tábor přemístit na sušší místo. V té chvíli zaútočily uherské voje. Čeští ozbrojenci hledali záchranu jak ve vlnách rozvodněné Moravské Sázavy, tak v noční tmě. Češi se pokusili vrátit za hradby Zábřehu, ale napadla je posádka rájecké tvrze a masakr pokračoval. Podle odhadů padlo na české straně asi 600 lidí, další desítky až stovky se utopili. Za hradby města se vrátila jen malá část vojsk a také smrtelně zraněný Zdeňk Kostka z Postupic, který zde zemřel. Válečný konflikt způsobil velké utrpení.

Proběhlo dětské halloweenské dovádění

Členové SK Rájec, spolku zorganizovali pro děti 28. října 2023 v kulturním domě halloweenskou akci. Na dítky, která byla většinou oděna v kostýmech, čekal strašidelný sál, kde byly nachystány hry a soutěže. Samozřejmě nechybělo dlabání dýní. I bohaté občerstvení bylo připraveno v halloweenském duchu. Děti strávily příjemné aktivní odpoledne.

Uskutečnila se exkurze do Pivovaru Litovel

Pijeme pivo alkoholické či nealkoholické. S pivem se každý z nás setkává denně. Při nákupu, v restauračních zařízeních nebo ve svých domovech. Většina z nás jej konzumuje při různých svátečních příležitostech, přátelských posezeních nebo kulinářských dovednostech.

V pátek 20. října 2023 pořádal SK Rájec, spolek zájezd s exkurzí do Pivovaru Litovel. Příznivci piva se seznámili při prohlídce pivovaru s prací litovelského sládky, vařením klasického českého piva včetně historie jeho výroby. Podívali se, jak vypadá varna, spilka a ležácké sklepy. Nechyběla i ochutnávka různých druhů pív.

V Rájci naděloval Mikuláš se svými pomocníky

Letošní setkání nejmenších ratolestí s Mikulášem, andělem a čertem, které pořádal SK Rájec, spolek, proběhlo na návsi u hasičské zbrojnice. Letos očekávané bytosti přišly od zvonice a u rozsvíceného stromu rozdával Mikuláš

s anděly dětem balíčky. Čerti procházeli mezi přítomnými a hledali neposlušná dítká. Některá měla obavy, aby je pekelné bytosti neodnesly. Akci přálo počasí, které bylo ryze vánoční. Nechyběly ani nápoje pro zahřátí.

Ráječtí hokejisté úspěšně bojují

V hokejové sezóně 2023/2024 soutěží hokejisté SK Rájec od října v Lanškrounské hokejové lize, letos byl zahájen již její 20. ročník. Je pro hráče, kteří chtějí hrát amatérskou ohleduplnou soutěž pro radost.

Sezóna se skládá celkem ze tří částí, kde je možnost postupu/sestupu do vyšších či nižších lig.

Týmu SK Žraloci Rájec se 1. část vydařila a po závěrečném zaváhání týmu Slámožrouti obsadil Ráječtí tým 1. místo tabulky 4. ligy. Díky tomuto počínání následoval postup do 2. ligy soutěže.

4. liga	Slámož.	H.Čermná	H. Třeš	Jedlí	Snakes	OMB	Štíty	Rájec	ZÁPASY	VÍTEZSTVÍ	REMÍZY	PORÁŽKY	SKÓRE	BODY
Slámož		3:3	5:1	8:1	2:3	10:0	9:3	9:3	7	5	1	1	46:14	11
H.Čermná	3:3		1:5	1:3	8:4	3:0	5:4	2:5	7	3	1	3	23:24	7
H. Třeš	1:5	5:1		2:6	1:4	10:3	5:0	2:6	7	3	4	4	26:25	6
Jedlí	1:8	3:1	6:2		0:5	2:4	5:6	1:3	7	2	5	5	18:29	4
Snakes	3:2	4:8	4:1	5:0		5:1	6:9	2:11	7	4	3	3	29:32	8
OMB	0:10	0:3	3:10	4:2	1:5		4:2	1:4	7	2	5	5	13:36	4
Štíty	3:9	4:5	0:5	6:5	9:6	2:4		2:7	7	2	5	5	26:41	4
SK Rájec	3:9	5:2	6:2	3:1	11:2	4:1	7:2		7	6	1	1	39:19	12

Aktuálně probíhá 2. část sezóny, kde náš tým opět narazí na sedm soupeřů, se kterými se popere o postup.

Tabulka odpovídá výsledkům utkání k 16. prosinci 2023

2. liga	Slámožrouti	Rájec	BOBRI	Sloni	LDM	Flyers	Snakes	Luková	ZÁPASY	VÍTEZSTVÍ	REMÍZY	PORÁŽKY	SKÓRE	BODY
Slámožrouti		8:3	:	:	:	2:6	:	:	2	1	:	1	10:9	2
SK Rájec	3:8		3:1	1:7	:	4:4	:	:	4	1	2	1	11:20	3
BOBRI	:	1:3		:	:	:	:	2:1	2	1	1	1	3:4	2
Sloni	:	7:1	:		:	:	:	:	2	2	:	:	14:5	4
LDM	:	:	:	4:7		:	:	:	2	1	1	1	13:9	2
Flyers Třebovice	6:2	4:4	:	:	:		:	:	2	1	1	:	10:6	3
Snakes D.D.	:	:	:	:	2:9	:	:	3:5	2	:	:	2	5:14	0
Luková	:	:	1:2	:	:	:	5:3		2	1	:	1	6:5	2

Blahopřejeme hokejistům k excelentním výsledkům, které podávají při utkáních.

Zajímavosti ze Základní školy a Mateřské školy Rájec

Dítka základní školy a mateřské školy měla 13. října 2023 část dopoledne věnované muzikoterapii. Vyzkoušela si hru na různé netradiční hudební nástroje.

10. listopadu 2023 po splnění úkolů byl žákům prvního ročníku slavnostně předán slabikáč.

16. listopadu 2023 bylo ve škole celé dopoledne věnováno projektu péče o zuby. Dentální odbornice seznámila děti se správným čištěním zubů. Současně jim vysvětlila, proč se o chrup starat. Žáci si poté prakticky vyzkoušeli její rady. Do projektu byly zahrnuty pracovní listy s vyráběním. Odbornice navštívila také děti v mateřské školce.

Další společnou akcí základní a mateřské školy bylo projektové dopoledne s loutkami. Děti si prohlédly loutky, maňásky, shlédly tři krátké pohádky a seznámily se s výrobou dřevěných postav. Poté si vyrobily dřevěné ozdoby, které si obrousily

brusným papírem, ozdobily malovaným obrázkem a provlékly provázek. Každé dítě si vyzkoušelo dlabání do dřeva.

1. prosince 2023 pořádala ZŠ a MŠ Rájec před hasičskou zbrojnicí setkání u vánočního stromu. Školáci a školkáčci zazpívali přítomným sedm vánočních písní, některé v doprovodu kytary. K prodeji byly

připraveny různé výrobky. Pro zahřátí v zimním počasí byly nabídnuty teplé tekutiny.

Děkujeme všem návštěvníkům akce za hojnou účast a podporu.

5. prosince 2023 dopoledne za dětmi do školy a školky přišel Mikuláš v doprovodu anděla a čerta.

Varování před podvodnými SMS a e-maily

Tyto zprávy obsahují odkazy na falešné webové stránky, které se tváří jako oficiální web. Pro prohlížení webových stránek používejte autorizované webové prohlížeče s čerstvými aktualizacemi. Podezřelé signály, že se jedná o podvodnou zprávu:

- Je vám neočekávaně nabízena možnost dárky, příspěvku na bydlení apod., aniž byste o ně žádali.
- Byli jste požádáni, abyste na stránkách zadali své osobní či bankovní údaje.
- Je od vás vyžadována okamžitá reakce.
- Podezřelé webové stránky, příliš komplikované internetové adresy (obsahující např. pomlčky, podtržítka, zaměněné či zpřeházené znaky - např. msvp) nebo weby registrované v zahraničních doménách (např. online, pw, net, com...).
- Text zprávy obsahuje gramatické nebo pravopisné chyby.

Na tyto zprávy nereagujte a odkazy tohoto typu ani nerozklikávejte. Buďte vždy bdělí a vyhodnocujte kriticky, zda se nejedná o podvod. I podvodné stránky mohou být graficky velmi dobře zpracované a imitovat věrohodně vizuální styl stránek. Odkaz na podvodné stránky můžete obdržet i e-mailem.

Kam za kulturou

KD Václavov

Svatoštěpánské představení – Ženitba (N. V. Gogol), pořádá Divadlo Václav 26. prosince 2023 v 17:00 hodin.

Muzeum Zábřeh

Vánoční výstava betlémů

Vánoční atmosféru navodí výstava betlémů ze soukromé sbírky sběratele Petra Vepřky z Nemile. Na výstavě budete mít možnost vidět více než stovku betlémů. Výstava potrvá do 21. ledna 2024.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 30 Kč, děti do 3 let zdarma.

Zajímavosti z rájeckého okolí

Od první adventní neděle stojí na dolním konci již několikátý rok betlém. Svou originalitou je ojedinělý v širokém okolí a krásí naši ves v čase vánočním. Děkujeme zhotovitelce K. Schneidrové.

Publicita projektů

Obec Rájec

Projekt pořízení, rekonstrukce, oprava požární techniky a nákup vybavení jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí Olomouckého kraje na rok 2023.

V roce 2023 Obec Rájec řešila věcné pořízení souboru vybavení elektrocentrál s příslušenstvím pro JSDH – pro případ zásahu při nenadálých událostech.

Usnesením Zastupitelstva Olomouckého kraje č. UZ/14/8/2023 ze dne 24. 4. 2023 bylo schváleno poskytnutí finančního příspěvku na pořízení prostředků na vybavení Jednotky sboru dobrovolných hasičů Rájec zřízené příjemcem.

Projekt s výdaji 63.948,- Kč, je spolufinancován Olomouckým krajem ve výši 23.000,- Kč a podílu obce Rájec ve výši 40.948,- Kč.

Užití publicity a loga Olomouckého kraje a jeho umístění <http://rajec.zabrezsko.cz>

Obec Rájec

Program obnovy venkova Olomouckého kraje 2023 „Oprava veřejného osvětlení 1. etapa“ Rájec.

Projekt byl spolufinancován programem POV 2023
Olomouckého kraje ve výši 600.000,- Kč.

Usnesením Zastupitelstva Olomouckého kraje č. UZ/14/54/2023
ze dne 24. 4. 2023 bylo schváleno poskytnutí finanční dotace
na projekt „Oprava veřejného osvětlení 1. etapa“.

Projekt předpokládá výdaje 1.532.707,- Kč, spolufinancovaný
Olomouckým krajem ve výši 600.000,- Kč a podílu obce Rájec ve
výši 932.707,- Kč.

Užití publicity s logem Olomouckého kraje a ochranné známky
POV 2023
<http://rajec.zabrezsko.cz>

Svoz odpadu v I. čtvrtletí 2024

Svoz plastů

2. ledna 23. ledna 13. února
5. března 26. března

Svoz komunálního odpadu

16. ledna 6. února 27. února
19. března

Svoz papíru z domácností

6. února 19. března

Připravované akce

- 23. prosince 2023** – ZPÍVÁNÍ U VÁNOČNÍHO STROMU, pořádá SK Rájec, spolek
- 20. ledna 2024** – OBECNÍ PLES, pořádá Zastupitelstvo obce Rájec
- 3. února 2024** – II. SPORTOVNÍ PLES, pořádá SK Rájec, spolek
- 17. února 2024** – DĚTSKÝ MAŠKARNÍ BÁL, pořádá SDH Rájec
- 24. února 2024** – MAŠKARNÍ PLES, pořádá SDH Rájec

Informace z obecního úřadu

Tříkrálová sbírka 2024 v Rájci proběhne v sobotu 6. ledna 2024 v dopoledních hodinách.

Provozní doba knihovny v Rájci je v zimním období každý pátek v době od 17: 00 hodin do 19: 00 hodin.

Obecní úřad Rájec je v době vánočních svátků otevřen ve středu 27. prosince 2023.

V odpadovém hospodářství dochází k legislativním úpravám, na které navazují služby likvidace a svozu. Nepotěšující je nejen zdražování pořizování techniky a organizace svozu prostřednictvím firmy EKO servis Zábřeh, ale i stoupající poplatky za ukládání odpadu a energetické využití směsného komunálního odpadu.

Ve spolupráci se společností EKO-KOM máme jedinečnou cestu a možnost, jak poplatky snížit. Z evidence předchozích let můžeme jen konstatovat, že množství směsného komunálního odpadu roste. V roce 2022 se vykávalo množství 78,7 tun, v roce 2023 se před posledním vývozem odhaduje, že dosáhneme množství 95 tun. To má dopad na výpočet poplatku na rok 2024. Vytříděnost v přepočtu na obyvatele stagnuje. Což je další negativní ukazatel pro výpočet poplatku. Všechny negativní vstupy mají za důsledek, že se s poplatkem dostáváme na cenu 660 Kč/obyvatele/rok. Zastupitelé obce věří v obrat a zlepšení třídění odpadů na základě těchto poskytnutých informací. Rozhodli cenu poplatku snížit na 600 Kč/obyvatele/rok. Pokud se stav nezlepší, v příštím roce bude poplatek stanoven do plné výše skutečných nákladů. Nápomocný by také měl být sběr papíru z domácností z modrých nádob. Harmonogram svozu SKO, plastů a papíru je samostatnou přílohou Občasníku spolu s tabulkami, jak si obec Rájec v odpadovém hospodářství stojí v porovnání s obcemi Zábřežska.

Společenská kronika

Blahopřejeme

občanům, kteří se v těchto měsících dožívají 60, 65, 70, 75, 80 a více roků. Přejeme Vám do dalších let hodně zdraví, spokojenosti a rodinné pohody.

leden

Theimerová Jaroslava
Deutsch Bohuslav
Ptáček Jan
Hrubý Luboš
Baldermannová Božena
Hubáčková Naděžda
Stražil Miroslav

únor

Fišnar Josef
Šteiglová Věra

březen

Fojtová Marta
Fišnarová Zdenka
Minář Jan
Minářová Jitka
Hrochová Anežka

Uzávěrka příspěvků do příštího čísla OBČASNÍKU je stanovena na 01. 03. 2024